

- ♦ Rozmowa z Ewą Farną
- ♦ Reportaż o nauce w domu
- ♦ MK PZKO w Stonawie

Grodziszcz nie zamierza się poddać

Radni Cierlicka odrzucili na ostatniej sesji wniosek o ogłoszenie referendum lokalnego w Grodziszczu. Josef Macura, koordynator komitetu przygotowawczego, nie traci jednak nadziei, że grodziszczanom uda się odzyskać samodzielność, o której mieli zadecydować w plebiscyście. Dobrej myśli jest też radca prawny komitetu, Jana Hamplová.

Komitet przygotowawczy oddał w marcu wójtowi Cierlicka, Lydii Vaškovéj, petycję podpisaną przez ponad 60 procent mieszkańców Grodziszczu, w której ci domagali się ogłoszenia referendum. Vašková oświadczyła wówczas, że nie będzie stawiała grodziszczanom przeszkód na drodze do samodzielności. Na poniedziałkowej sesji Rady Gminy, na której głosowano o referendum, nie poparła jednak ich wniosku. Podobnie zachowali się inni radni koalicji rządzącej, łącznie z mieszkającym w Grodziszczu Ladislavem Chroboczkem. Za ogłoszeniem referendum opowiedziało się tylko pięciu z czternastu rajców. – Zostałem wybrany radnym gminy Cierlicko po to, by starać się o jej rozkwit, a nie o likwidację – bronił swego stanowiska Chroboczek. Vašková powtórzyła, że życzy grodziszczanom samodzielności i żałuje, że nie starali się o nią przed 2000 rokiem, kiedy ustawa umożliwiała usamodzielnienie się nawet znacznie mniejszych wiosek. Obecna ustawa o gminach stawia warunki, że nowo powstała gmina musi liczyć co najmniej tysiąc mieszkańców. Tego warunku Grodziszcz, w którym mieszka ponad 800 osób, nie spełnia.

– Nie możemy świadomie łamać prawa – powiedziała wójt, wyjaśniając, dlaczego w głosowaniu nie poprze wniosku grodziszczan.

Radni Miroslav Švábek, Josef Macura i Martin Polásek (na zdjęciu od lewej) głosowali za ogłoszeniem referendum w Grodziszczu. Poparli je również Wawrzyniec Fójcik i Vanda Bielecká. Radca prawny Jana Hamplová (druga z prawej) wierzy, że sprawę uda się doprowadzić do pomyślnego końca.

Radny opozycji, były wójt Cierlicka, Wawrzyniec Fójcik, powiedział, że jest przeciwny rozdrabnianiu wioski, z drugiej jednak strony należy uszanować wolę mieszkańców, wyrażoną w petycji. Dlatego opowiedział się za ogłoszeniem referendum.

Prawniczka Jana Hamplová przyznała, że zgodnie z ustawą o gminach Grodziszcz nie ma szansy na samodzielność. Dodała, że warunek tysiąca mieszkańców uważa za sprzeczny z Konstytucją, tym bardziej, jeżeli chodzi o wioskę, która dawniej była samodzielną. – To będzie naszym głównym argumen-

tem w dalszym postępowaniu prawnym – powiedziała naszej gazecie. – Mieszkańcom żadnej gminy, czy to samodzielnej, czy też będącej częścią większej całości, nie można odebrać prawa do samorządu, które zapewniają europejskie normy prawne. Wierzę, że wygramy. Dla mnie ustawa nie jest wszystkim, ponieważ może być sprzeczna z Konstytucją. I to trzeba zmienić.

– Taki wynik był do przewidzenia – powiedział przyglądający się głosowaniu mieszkaniec Grodziszczu, Karel Sobel. – Wiemy przecież, jak to tu wygląda – dodał odnosząc się do układu sił w gminnej radzie,

gdzie jakiegokolwiek wnioski opozycji są odrzucane przez koalicję rządzącą. – Podpisałem się pod petycją, ponieważ – podobnie jak inni mieszkańcy – jestem niezadowolony z tego, w jaki sposób są inwestowane pieniądze w gminie. Odbywa się to na niekorzyść Grodziszczu.

Komitet przygotowawczy pod kierownictwem Josefa Macury zamierza teraz zwrócić się do Sądu Wojewódzkiego, by ten rozstrzygnął sprawę referendum. W razie potrzeby, inicjatorzy oderwania się Grodziszczu od Cierlicka są gotowi domagać się praw w Trybunale Konstytucyjnym. DANUTA CHLUP

ZDARZYŁO SIĘ

Czeski Cieszyn z nagrodą

Za umiejętne wykorzystywanie funduszy unijnych i realizowanie projektów rozwojowych Czeski Cieszyn został doceniony przez Wojewódzką Izbę Gospodarczą i Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Województwa Morawsko-śląskiego. Nagrodę dla miasta odebrał w ubiegłym tygodniu w Czeladnej wiceburmistrz miasta, Stanislav Folwarczny.

– Cieszę się, że wybitne osobistości regionu zauważyły naszą pracę. Doceniono nas za aktywne zdobywanie pieniędzy z Unii Europejskiej i projekty rozwojowe, przede wszystkim te związane z przygotowaniem działek budowlanych pod nowe zakłady przemysłowe, ale również za budownictwo mieszkaniowe czy poprawę warunków mieszkaniowych – wyjaśnił Folwarczny. Nagrody przyznawano po raz trzeci miastom, szkołom, przedsiębiorstwom i firmom za wkład w ekonomiczny, gospodarczy i społeczny rozwój województwa. (ep)

Polski krzyż złamany

Niedawno samochód jadący przez Sibicę w stronę centrum Czeskiego Cieszyna wpadł w poślizg i przecinając lewy pas jezdni oraz chodnik, uderzył w kamienny, za-

bytkowy krzyż z rzeźbą Jezusa i wizerunkiem Maryi. Krzyż złamał się na cztery części, ale rzeźby zostały w całości. Parafianie będą chcieli odbudować krzyż. Mało jest już bowiem polskich zabytków sakralnych na Zaolziu. (ep)

Już nie zdobędzie Mount Everestu

Tragedią skończyła się ekspedycja zaolziańskich himalaistów – Wiesław Chrząszcz ze Stonawy i Milana Pěgřimka z Cierlicka, którzy w marcu wyruszyli na podbój najwyższego szczytu świata – Mount Everestu (8848 m n.p.m.). Wiesław Chrząszcz zmarł we wtorek rano w jednym z obozów, na wysokości około 7000 m.

Milan Pěgřimek poinformował o śmierci kolegi jego rodzinę za pośrednictwem telefonu satelitarnego. Informację o śmierci Chrząszcza potwierdził naszej gazecie Josef Weisser, prezes Sekcji Alpinistycznej Klubu Sportowego Baník Karwina, którego Chrząszcz był członkiem. – Według informacji Pěgřimka, już poprzedniego dnia Wiesław nie czuł się dobrze, dlatego himalaiści zaczęli schodzić do obozu położonego niżej. We wtorek rano Chrząszcz już się nie obudził. Prawdopodobnie

serce odmówiło mu posłuszeństwa. Weisser dodał, że nie ma na razie żadnych bliższych informacji o okolicznościach śmierci.

Nie wiadomo także, czy Pěgřimek będzie kontynuował próbę zdobycia Mount Everestu czy też zrezygnuje. Bez telefonu satelitarnego z himalaistą nie ma łączności.

Wiesław Chrząszcz zmarł w Himalajach.

– To bardzo smutne zdarzenie. Niestety – każdy, kto wyrusza tak wysoko w góry, musi się liczyć z ryzykiem, że nie wróci – powiedział prezes klubu.

Wiesław Chrząszcz miał 47 lat. Pracował w warsztacie mechanicznym Kopal-

ni Armii Czechosłowackiej w Karwinie. Przed laty mieszkał z żoną i dwiema córkami w Karwinie-Łąkach. Po rozwodzie wrócił do Stonawy, skąd pochodził. Starsza z córek zdawała wczoraj egzamin maturalny w Gimnazjum Polskim w Karwinie. Wspinacz był związany z MK PZKO w Łąkach. Wcześniej zdobył m.in. Shishę Pangmę (8027 m n.p.m. – 2005 r.) oraz górę McKinley (6194 m n.p.m. – 2007 r.).

Wstrząśnięty śmiercią Wiesława Chrząszcza był wczoraj wójt Stonawy, Andrzej Feber.

– Pan Chrząszcz bardzo dobrze reprezentował naszą gminę, na swoje ekspedycje brał z sobą jej gołdło. Bardzo ciekawe były jego prelekcje o górach – powiedział „Głowski Ludu”. – To już drugi stonawski alpinista, który został w górach na zawsze – dodał. (dc)

POGODA

czwartek

piątek

dzień: 25 do 29°C
noc: 13 do 9°C
wiatr: 2-6 m/s

dzień: 18 do 22°C
noc: 16 do 12°C
wiatr: 3-7 m/s

9 771212 422041

09060

KRÓTKO

Jeden karnet?

WISŁA (gc) – Czy beskidzkie wyścigi narciarskie po polskiej stronie połączy wreszcie jeden karnet? Właściciele ośrodków postanowili namówić do tego samorządowcy Beskidzkiej Piątki. To organizacja skupiająca pięć atrakcyjnych górskich gmin: Brenną, Szczyrk, Ustroń, Wisłę i Istebną. Wszyscy czekają teraz na szacunkowe koszty takiego przedsięwzięcia.

Zatrzymają produkcję

DZIEĆMOROWICE (ep) – Na trzy miesiące zatrzyma produkcję elektrownia Dziećmorowice. Jej właściciel, spółka ČEZ, wyjaśniła tę decyzję aktualną sytuacją w ekonomii, spadającym zapotrzebowaniem na prąd i jego rekordowo niskimi cenami na giełdzie. Jak zapewnia ČEZ, odbiorcy prądu nie odczują zatrzymania produkcji, dostawa energii, ciepła i ciepłej wody użytkowej będzie przebiegać bez jakichkolwiek ograniczeń.

Staże dla jabłonkowiec

JABŁONKÓW (kor) – Wiceburmistrz Stanisław Jakus oraz przedstawiciele Zespołu Szkół Średnich Przedsiębiorczości i Usług: dyrektor Roman Szotkowski i jego zastępczyni Barbara Grzegorzewska, wyjechali do partnerskiego miasta Jabłonkowa – Gogolina. Na spotkaniu z jego burmistrzem, Joachimem Wojtalą, jabłonkowiec rozmawiali na temat Dni Kulinarnych Europy, które podczas wakacji odbędą się w Gogolinie w ramach ponadgranicznego projektu „Przez żołądek do wspólnoty”. Zaolzie będzie na imprezie reprezentować właśnie jabłonkowska szkoła. – *Przy okazji przedstawiciele szkoły, która kształci m.in. przyszłych kucharzy i kelnerów, poruszyli temat możliwości wyjazdu młodych jabłonkowiec na staże do hoteli i restauracji na Opolszczyźnie. Podczas tych praktyk młodzież mogłaby poznać Polskę, a przede wszystkim polską kuchnię* – powiedział nam wiceburmistrz Stanisław Jakus.

Problemy z lokatorami

KARWINA (ep) – Na problemy w dzielnicy Nowe Miasto skarżą się lokatorzy tamtejszych mieszkań należących do spółki RPG. – *Już od dłuższego czasu dochodzą do nas informacje, że RPG wynajęło mieszkania rodzinom z innych regionów, a nowi lokatorzy sprawiają problemy* – wyjaśnia rzeczniczka magistratu, Śárka Swiderová. Ich sąsiedzi skarżą się na bałagan, brud, hałas, nie są rzadkością okradzione piwnice czy porysowane samochody. Zaniepokojone sytuacją władze miasta spotkały się z przedstawicielami spółki RPG, którzy postanowili m.in. wydzielić mieszkania socjalne, których w tej chwili w Karwinie brakuje.

Chodnik w tym roku

JABŁONKÓW (kor) – Rozpoczęła się wreszcie budowa nowego chodnika przy drodze prowadzącej od sanatorium chorób płucnych, aż do nowego ronda w Łomnej Miejskiej. Realizująca przedsięwzięcie miejscowa firma Resa, chce uporać się z budową do końca roku. Większość, bo aż 92,5 proc. kosztów inwestycji (oszacowano je na 15 mln koron) pokryje dotacja unijna.

KRYZYS GOSPODARCZY CORAZ BARDZIEJ DAJE SIĘ ODCZUĆ W BOGUMINIE

Czy będą masowe zwolnienia?

Wśród tematów, które interesują teraz większość rodzin mieszkających w Boguminie i okolicy, główne miejsce zajmują aktualna sytuacja i perspektywy miejscowej huty i druciarni – ŻDB. Kiedy miasto obiegła wiadomość, że do jesieni tego roku ze spółką może pożegnać się nawet 1000 pracowników, ludzi ogarnęło przerażenie.

– *Ja straciłem pracę w hucie całkiem niedawno, nikomu nie życzę, aby znalazł się w takiej sytuacji* – powiedział „Głowski Ludu” Tomasz Legierski, który pracował w hucie 14 lat. – *Mamy małe dziecko i sporo wydatków z tym związanych. Był to dla naszej rodziny prawdziwy cios, nie wiem co dalej. Z kolei pani Maria (nie chciała podać nazwiska) obawia się, że na liście pracowników skazanych na zasiłek dla bezrobotnych w każdej chwili mogą znaleźć się jej mąż i syn. – W hucie pracowały trzy pokolenia mojej rodziny – dziadek, ojciec, a teraz w końcu mój mąż oraz syn. Wielu naszych znajomych już dostało wypowiedzenie, niektórzy zarejestrowali się w urzędzie pracy. Trudno jednak jest znaleźć nowe zajęcie. Przecież już teraz na jedno miejsce przypada w tym regionie całkiem spora grupa bezrobotnych. I ciągle ich przybywa.*

Kierownictwo firmy dementuje pogłoski o masowych zwolnieniach w tym roku. Przekonuje, że informacje, które pojawiły się ostatnio

Pracownicy ŻDB żyją ostatnio w dużej niepewności.

m.in. na stronach internetowych i w niektórych gazetach, zawierają nieprawdziwe dane. – *Nie ma żadnego powodu do paniki* – poinformował media dyrektor generalny firmy, Jan Marinov.

Jednak przedstawiciele związków zawodowych zwracają uwagę na to, że na przykład w zakładzie Viadrus, który produkuje techniki grzewczą przeznaczoną przede wszystkim na eksport, zwolnienia są na porządku dziennym. Jeżeli z powodu kryzysu gospodarczego firma zwolniłaby większą liczbę pracowników, dla Bogumina i okolicznych gmin stanowiłoby to bardzo istotny problem społeczny. Większa część załogi mieszka albo w Boguminie,

albo w najbliższej okolicy. W ŻDB nierzadko pracują całe rodziny. Jak stwierdził szef tutejszych związków zawodowych, Jiří Jaškovský, już teraz zdarzają się przypadki, że zwalniane są pary małżeńskie, co dla rodzin stanowi często prawdziwy dramat. – *Monitorujemy całą sytuację, jesteśmy w kontakcie z kierownictwem firmy, bo szczerzy i otwarty dialog jest w takich sytuacjach najważniejszy* – stwierdził Jaškovský. Ponieważ wątpliwości i obawy w ostatnich tygodniach coraz bardziej narastały, kierownictwo firmy postanowiło sprecyzować dane o ewentualnych zwolnieniach. W komunikacie, który przekazało mediom i załodze, znalazły się informa-

cje, że do końca roku z firmy miałyby jeszcze odejść maksymalnie 200-300 pracowników.

Już teraz jednak część pracowników pracuje tylko cztery dni w tygodniu, część załogi została posłana na przymusowy urlop, za który przysługuje 70 proc. płacy. To powoduje w wielu rodzinach, które w przeszłości zaciągnęły kredyty, poważne trudności finansowe. – *Najgorsza jest niepewność. Gdyby to były tylko chwilowe problemy i gdyby można było oczekiwać, że po miesiącu lub dwóch wszystko wróci do normy, to byłabym spokojna* – powiedziała nam 50-letnia pracownica działu administracyjnego.

JANUSZ BITTMAR

Zaolziańska fotografia w stolicy

Do 7 czerwca można w Warszawie – w Praskim Centrum Wystawowym na Pradze-Północ – oglądać wystawę „Pomosty”, którą przygotowało Zaolziańskie Towarzystwo Fotograficzne (ZTF). Odbywa się w ramach V Międzynarodowego Festiwalu Fotografii Artystycznej, olbrzymiej imprezy odbywającej się w 30 różnych galeriach na terenie stolicy.

– *Ten festiwal jest w znacznej mierze poświęcony fotografii czeskiej, dlatego nazwaliśmy swoją wystawę „Pomosty”* – żeby podkreślić, że przywieźli ją do Warszawy Polacy mieszkający w Republice Czeskiej – powiedział „Głowski” prezes ZTF, Marian Siedlaczek. – *Ta wystawa jest dla ZTF bardzo znacząca, jest pierwszą tej rangi wy-*

stawą prezentowaną w stolicy Polski. I tą swoją „pomostowością” na pewno wpisała się w klimat tego międzynarodowego festiwalu.

Wernisaż wystawy odbył się w piątek i spotkał się z bardzo przychylnym przyjęciem zarówno jej organizatorów, jak i publiczności. – *Zjawili się na wernisażu także nasi pobratymcy z Zaolzia, którzy od jakiegoś czasu zwiążali swoje życie z Warszawą, na przykład Agata Szczuka (autorka wydanej przez Kongres Polaków książki „Oczy zachodnie, oczy wschodnie albo U nich nie kak u nas”) czy historyk Grzegorz Gąsior* – poinformował nas Siedlaczek.

Kilkudniowy pobyt w Warszawie Zaolziacy spędzili bardzo intensywnie, odwiedzając liczne

wystawy, muzea (także w stolicy Polski przebiegała właśnie Noc Muzeów), a także kamienicę na Pradze, „okupowaną” przez licznych artystów, którzy obrali sobie budynek za swoją siedzibę. Członkowie ZTF zawitali też do siedziby Ośrodka KARTA (kierownik działu promocji Kwartalnika Karta – Helena Sienkiewicz, była inspiratorką zaolziańskiej wystawy), gdzie właśnie prezentuje swój nowy projekt duet Zorka Project, czyli Monika Berezecka i Monika Redzisz. Autorki wystawy „Tożsamość. Zaolzie”, którą mogli obejrzać także mieszkańcy Zaolzia, nazwały swoją najnowszą wystawę „Historia ocalenia” i jest ona poświęcona były więźniom reżimu komunistycznego. (kor)

»Zaklinacz deszczu« w Scenie Polskiej

Scena Polska Teatru Cieszyńskiego szykuje się do piątej, przedostatniej w tym sezonie premiery. W sobotę zespół wystawi sztukę „Zaklinacz deszczu” amerykańskiego autora Richarda Nasha. Reżyserem przedstawienia jest dyrektor TC, Karol Suszka.

Suszka w Teatrze Cieszyńskim realizuje „Zaklinacza deszczu” już po raz trzeci. – *Po prostu lubię ten spektakl* – mówi reżyser. – *Wprost uwielbiam całą współczesną amerykańską literaturę dramatyczną* – Richarda Nasha, Tennessee Williamsa czy Leonarda Gershe'a, którego sztukę „Motyle są wolne” też graliśmy w Scenie Polskiej. *To na tej literaturze po studiach reżyserkich w Pradze zaczęłam się wychować, na niej pobierałam nauki.*

Akcja sztuki rozgrywa się podczas tragicznej w skutkach suszy, która wyjaławia ziemię, pada by-

W rolach Lizy i Billa zobaczymy Małgorzatę Pikus oraz Piotra Zawadzkiego (gościnnie).

dło... Do przeciętnej amerykańskiej rodziny Currys, która ma córkę na wydaniu, nie mogącą jednak trafić na właściwego kandydata na męża, przyjeżdża Bill Starbuck. To tytułowy „zaklinacz”, który mówi, że gdy dostanie 100 dolarów, sprowadzi deszcz. – *Ludzie z początku chcą wyrzucić oszusta, ale ojciec go przyjmuje* – mówi Karol Suszka. – *Między Lizą a Billem dochodzi do zbliżenia. A dzięki „zaklinaczowi” – człowiekowi, który przyjeżdża znikąd i pędzi donikąd, wszyscy bohaterowie mogą sami siebie lepiej poznać. Dochodzi do ogólnego katharsis – oczyszczenia. Deszcz w końcu spada, ale to nie Bill go sprowadził. Ale spowodował za to dużą burzę w duszach bohaterów dramatu...*

W roli Lizy zobaczymy na scenie Małgorzatę Pikus, w Billa wcielił się gościnnie Piotr Zawadzki

z Teatru Zagłębia w Sosnowcu (nb. były aktor Sceny Polskiej). W dalszych rolach wystąpią Mariusz Osmelak, Janusz Kaczamrski, Maciej Cymorek (gościnnie – uczeń Gimnazjum Polskiego w Czeskim Cieszynie), Dariusz Waraksa i Ryszard Pochroń. Autorem scenografii jest Oleksandr Owerczuk, muzyki zaś Leszek Wronka.

„Zaklinacz deszczu” jednak nie jest ostatnią premierą w sezonie. Jak poinformował nas dyrektor Suszka, Scena Polska wystawi jeszcze przed wakacjami sztukę „Amfitrion 38” Jeana Giraudoux w reżyserii kierownika artystycznego zespołu, Bogdana Kokotka.

Dodajmy, że premiera „Zaklinacza deszczu” odbędzie się w sobotę 23 maja o godz. 17.30. Poprzedzi ją o godz. 17.00 wernisaż wystawy Mojmira Karasa – „Moje dimen-

(kor)

KONSERWACJA STARYCH KSIĄŻEK TO ŻMUDNA, WYCZERPUJĄCA, ALE TAKŻE SATYSFAKCUJĄCA PRACA

Czyszczenie, kąpanie, suszenie...

Konserwacja średniej wielkości książki zajmuje minimum cztery miesiące. Zdarzają się starodruki, nad którymi trzeba pracować nawet dwa razy dłużej. – Na pewno konserwację można zaliczyć do dziedzin artystycznych. Musimy poradzić sobie z wszystkim, co dostajemy. Książka to nie tylko papier, ale i oprawa wykonana z różnych materiałów – mówi Łucja Brzeżycka z Książnicy Cieszyńskiej w Cieszynie.

W skrócie cały proces wygląda tak: książka jest rozkładana na karty, które następnie są czyszczone, kąpane, odkwaszane, a jak jest taka potrzeba, to także wybielane i uzupełniane płynną masą papierową. Wreszcie na koniec kartki są zszywane w jedną całość i oprawiane. Odnowienie jednej pozycji zajmuje konserwatorom kilka miesięcy. Jak przyznają, to żmudna i wyczerpująca, ale także satysfakcjonująca praca.

Numerki na starodrukach

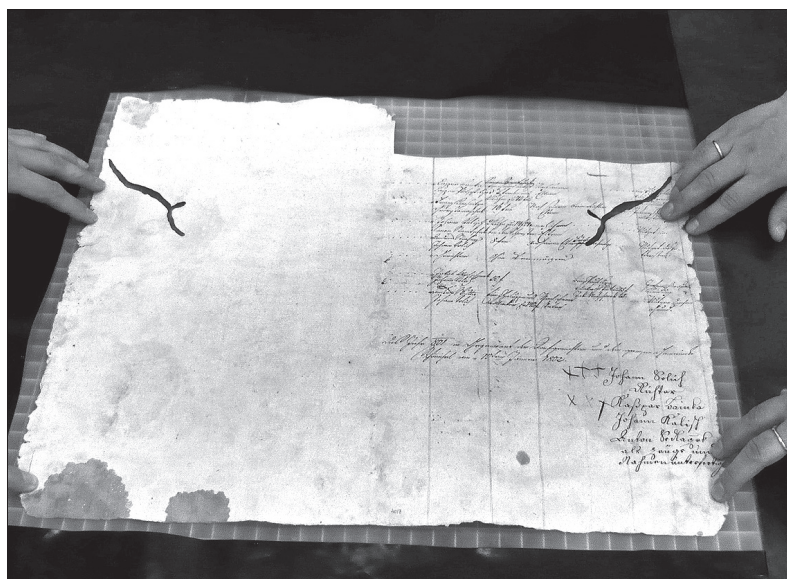
Przed rozpoczęciem właściwej konserwacji strony są numerowane i fotografowane. Wszystko po to, żeby uniknąć błędów podczas składania kart, kiedy ze zlepką kilkudziesięciu czy więcej stron, na nowo staną się dziełem, które będzie można eksponować na bibliotecznym regale. – To pierwszy etap, na który składają się oznaczenie kart oraz opisanie stanu zachowania – wyjaśnia Anna Fedrizzi, konserwatorka z Książnicy Cieszyńskiej.

Po numeracji karty są dokładnie czyszczone. Konserwatorzy używają do tego wielu dobrze znanych przedmiotów i rzeczy, przystosowanych jednak do specjalistycznych czynności. To między innymi specjalne miotłki z bardzo delikatnym włosiem, gumki w proszku oraz w sztyfcie, gąbki konserwatorskie, które, dzięki delikatnej strukturze, nie uszkadzają papieru. Tak przygotowane karty są kąpane. Moczą się w gorącej wodzie zarówno na „brzusku”, jak i na „plecach”.

– Kąpiel jest bardzo ważnym etapem konserwacji. Pozwala na usunięcie zabrudzeń, wypłukuje wszelkie rozpuszczalne w wodzie szkodliwe substancje. Schodzi także zazwyczaj zażółcenie papieru, ale tylko te zacieknięcia, które powstały w wyniku zawilgocenia czy zalania. Problem pojawia się, kiedy zażółcenie to efekt procesu przemiany drobnoustrojów, które żerują na papierze – przyznaje Łucja Brzeżycka z Książnicy Cieszyńskiej w Cieszynie i pokazuje bardzo silnie zakwaszony papier, porażony mikrobiologicznie. Choć laikowi mogłoby się wydawać, że rękopisy będą podczas kąpeli się rozpląwać, wcale tak nie jest. – *Stare atramenty „nie płyną”.* Oczywiście za każdym razem musimy zrobić próbę, żeby mieć pewność – dodaje

Konserwacja średniej wielkości książki zajmuje kilka miesięcy.

Ostatnie przygotowania do wypełnienia karty masą papierową.

pani Łucja. W zależności od potrzeb, kąpiel trwa od 30 do 60 minut.

Po kąpeli musi być suszenie

Po godzinnej kąpeli przychodzi czas na 24-godzinne suszenie. Po jego zakończeniu konserwatorzy przygotowują się do uzupełniania ubytków. Służy do tego masa papierowa, która jest podbarwiana. Czasami też są kupowane gotowe karty. Zasada jest prosta: wypełnienie powinno

być trochę jaśniejsze od oryginału. – *Żeby było widać, gdzie jest oryginał, a gdzie wypełnienie. Nie chcemy przekłamywać rzeczywistości* – zastrzega Anna Fedrizzi. Wszystko odbywa się w specjalnej maszynie do uzupełniania ubytków masą papierową. Składa się z trzech komór: w jednej są pompy, tam wlewa się rozdrobnioną masę papierową, druga jest napełniona wodą, osadzona jest w niej także trzecia komora z siemem. Do przygotowania masy służy mikser, do złudzenia przypominający urządzenie, w którym robi się na przykład koktajle owocowe.

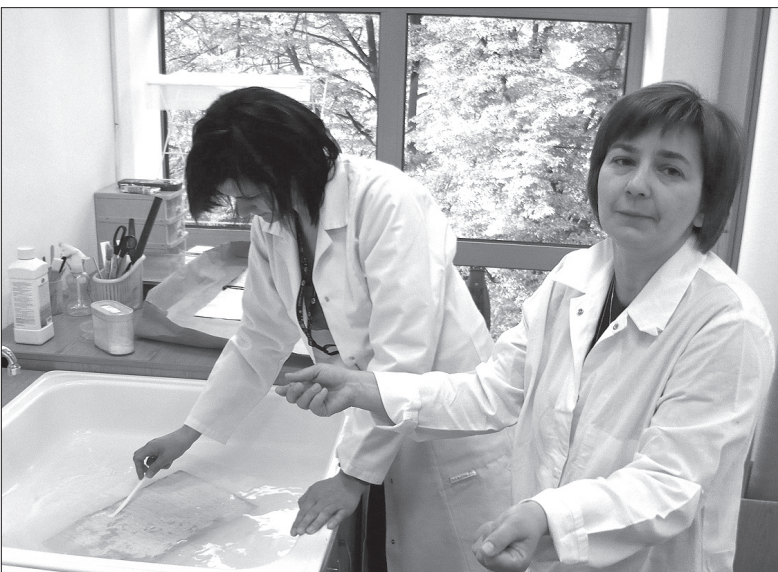
– *Uzupełnienie jednej karty trwa około 15 minut. Następnie przenosi ją na stół niskociśnieniowy, tam jest przysysana do powierzchni. W tym momencie możemy ją przenieść na specjalne flizeliny, na nich będzie leżała do czasu, aż włożymy ją między tektury. Dodatkowo przeklejamy ją, dodajemy substancję odkwaszającą, która stworzy rezerwę zasadową – to taka bariera przeciwko procesom niszczenia na przyszłość. Karty suszy się, już nie na suszarce, ale pomiędzy tekturami. Dopiero jak są w miarę suche, to się je wyjmuje i zaprasowuje. Powinny dwa tygodnie leżeć w takiej prasie* – wyjaśnia skomplikowany proces konserwacji Łucja Brzeżycka.

Praca konserwatorów nie polega na tym, że konserwują od początku do końca jedną kartę. Najpierw czyszcza całość, potem wszystkie karty kąpie – wtedy wychodzą różnice kolorystyczne, wiadomo, co jest książce potrzebne, następnie wszystkie są uzupełniane, przeklejane, prasowane, przycinane i łączone w całość.

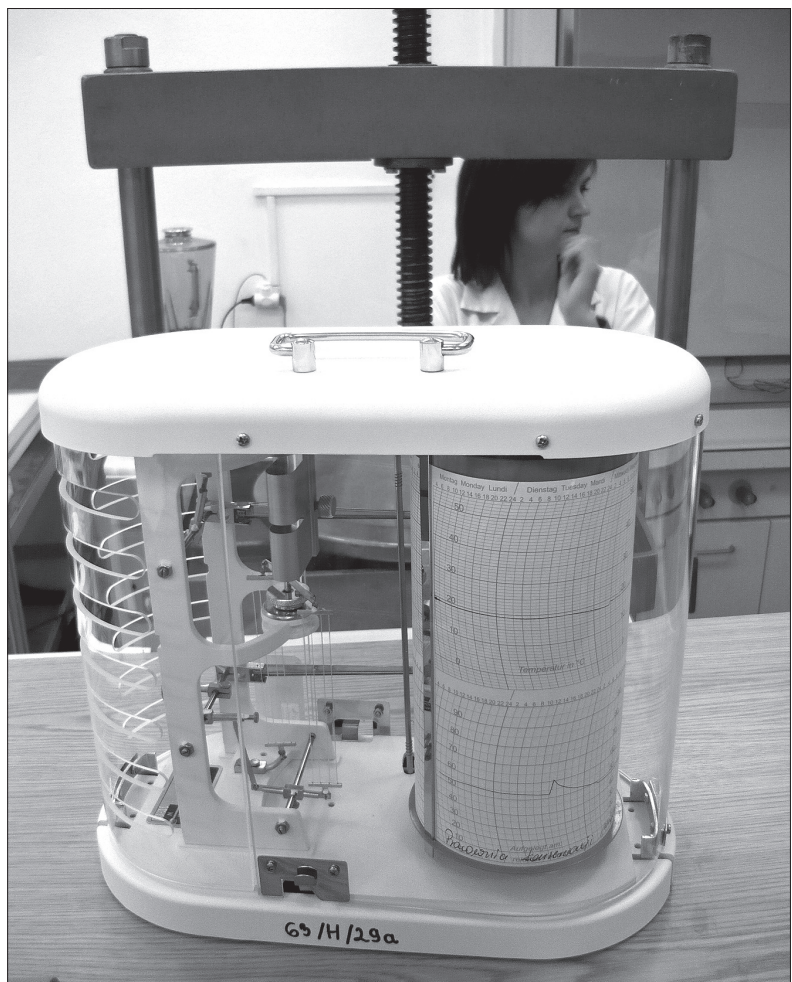
– *To nie jest tak, że jednocześnie zajmujemy się tylko jedną książką. Kiedy jedna leży na przykład w prasie, to możemy zajmować się już kolejnym dziełem. Równolegle pracujemy nawet nad kilkoma obiektami bibliotecznymi* – wyjaśnia Anna Fedrizzi.

Zajęcie do 2010 roku

Cieszyn jest jedynym miastem w województwie śląskim, w którym przetrwały niemal w całości gromadzone od stuleci zasoby archiwalne. O ich skali niech świadczy fakt, że zbiory obejmują łącznie 900 metrów bieżących akt archiwalnych, 18 tysięcy rękopisów bibliotecznych, 24 tysiące woluminów starodruków oraz 150 tysięcy woluminów – druków pochodzących z XIX i XX wieku. Książnica Cieszyńska jest liderem ogromnego programu „Ochrona i konserwacja cieszyńskiego dziedzictwa piśmienniczego”. W jego ramach ta placówka oraz cieszyński oddział Archiwum Państwowego w Katowicach, Parafia Ewangelicko-Augsburska, Konwent Zakonu Bonifratrów oraz Muzeum Śląska Cieszyńskiego konserwują stare książki i rękopisy. Jak powiedział nam dyrektor Książnicy Cieszyńskiej, Krzysztof Szelong, łącznie konserwacji zostanie poddanych 130 kodeksów rękopiśmiennych i woluminów starodrukowych. Wśród konserwowanych dokumentów są takie perełki, jak choćby wielkoformatowa mapa z pierwszej połowy XVIII wieku czy miniaturowy modlitewnik ostatniej piastowskiej księżnej Cieszyna, Elżbiety Lukrecji, datowany na przełom XV i XVI wieku. Prace zakończą się w 2010 roku. Pochłoną 2 miliony euro, z czego 1,6 miliona to dofinansowanie z Mechanizmu Finansowego EOG.

Jedną z pierwszych czynności jest kąpanie kart starych woluminów. Zajmuje ono nawet godzinę.

W pomieszczeniach, w których konserwuje się książki, musi być odpowiednia temperatura i wilgotność.

PSP Karwina, klasy 6 i 7

Klasa 6: Tadeusz Czapek, Ryszard Fierla, David Kwolek, Stanisław Orzulik, Marek Szwed, Dominik Walach, Kamil Zaremba, Dorota Bizońová, Sára Gniewková, Andrea Koupilová, Beata Owczarzyová, Weronika Owczarzyová, Jolanta Siwková, Jana Waloszková, Joanna Wierzoń. **Nieobecni:** Adam Szymanik, Filip Šafránek, Kamil Šafránek, Stanislav Švec, Magdalena Michníková.

Klasa 7: Jakub Balazs, Vojtěch Broda, Sebastian Garcia N' dua, David Krajča, Lukáš Mazur, Roman Moldrzyk, Adam Najder, Adam Pustówka, Tomáš Zachata, Nela Bilousová, Petra Brodová, Kristyna Karolczyk, Lucie Kończynová, Karolina Matuszyńska, Mariola Morcinková, Ana Sochová, Lucie Švecová, Karolina Veselá. **Nieobecni:** Adam Buzek, Adam Jurczyk, Roman Ligocki, Barbora Parmová.

Krystyna Mrózek

Fot. MAREK SANTARIUS

Od urodzenia mieszkam w Czeskim Cieszynie-Sibicy w domu moich dziadków, najpierw z rodzicami, a teraz ze swoją rodziną – mężem i synem. Drugi syn jest żonaty. Mam dwoje wnucząt: Danielka i Tereskę. Zawsze pracowałam społecznie, udzielałam się w mojej miejscowości w PZKO, jako młoda dziewczyna należałam do zespołu folklorystycznego „Sibica”. Przez 20 lat byłam prezesem miejscowego koła w Sibicy, w styczniu ustąpiłam z tej funkcji, ale działałam dalej w zarządzie. Zawsze starałam się inicjować współpracę z innymi organizacjami, na przykład Czeskim Czerwonym Krzyżem czy Klubem Emerytów. Od czterech lat jestem na emeryturze i bardzo sobie chwalebę ten okres mojego życia, czas wolny mogę spędzać z rodziną i wnukami. (ep)

Maria Ciahotna

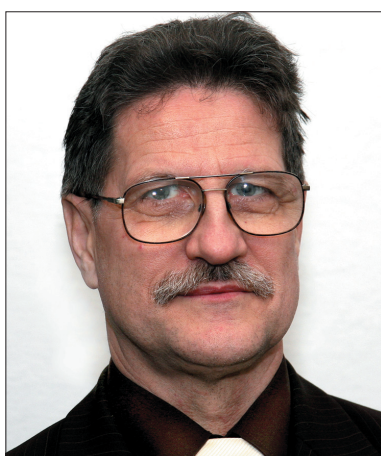
Fot. DANUTA CHLUP

Skończyłam Polskie Gimnazjum w Czeskim Cieszynie i studiuję prawo na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. W zeszłym roku wyszłam za mąż i odtąd mieszkam w Czeskim Cieszynie. W październiku spodziewamy się narodzin dziecka. Związana jestem z Miejscowym Kołem Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Wędryni, skąd pochodzę. Byłam w „Gimnastach”, w zespole tanecznym, gram w zespole teatralnym. Ostatnio była to rola Wioli Szwarnej w „Królowej nocy na kamiennej pustyni”. Oprócz tego śpiewam w chórach „Canticum Novum” oraz „Ad Dei Gloriam” w Czeskim Cieszynie. (dc)

CO U PANA SŁYCHAĆ?

Polscy uczniowie pamiętają go jako nauczyciela matematyki, fizyki i wychowawca fizycznego w Akademii Handlowej oraz w podstawówce w Lutyni Dolnej. W 1993 roku rozpoczął pracę w prywatnych firmach, potem wrócił znów do szkolnictwa. Zapytaliśmy Jana Szotkowskiego, czym zajmował się do teraz i jakie ma plany.

Po zakończeniu pracy nauczyciela w Akademii Handlowej w Czeskim Cieszynie w roku 1993 przeszedłem do sektora prywatnego.

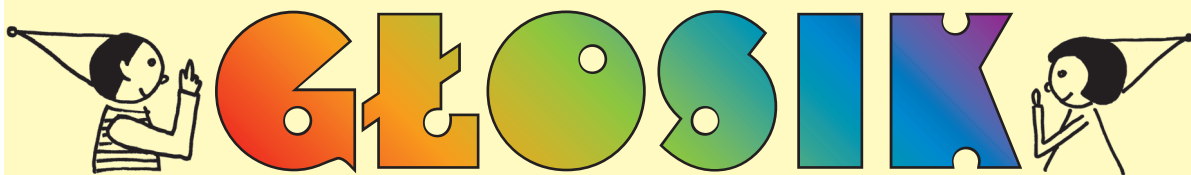
Fot. MAREK SANTARIUS

Pracowałem w kilku firmach, zajmujących się produkcją i handlem, w znacznej mierze także eksportem za granicę, później założyłem własną firmę działającą w branży turystycznej i handlu tekstyliami. W 2000 roku trochę mi się zatekniło za szkołą, zacząłem uczyć w polskiej podstawówce w Lutyni Dolnej. Po tych kilku latach przerwy w pracy nauczyciela chętnie do tego wróciłem, zwłaszcza, że w lutynińskiej szkole panowała rodzinna atmosfera, była dobra współpraca z rodzicami, uczniów w klasie było mało. O ile wcześniej miałem ponad 30

uczniów, czy nawet 40, to tam było najwyżej 15.

Pracowałem tam przez dwa lata, a następnie przeszedłem do szkoły z czeskim językiem nauczania. Potem zgłosiłem się do konkursu na inspektora szkolnego i od 2007 roku pełnię tę funkcję. W międzyczasie, dzięki współpracy z Uniwersytetem Śląskim, brałem udział w międzynarodowych konferencjach naukowych, na których poruszano problemy wielokulturowości i wieloetniczności i edukacji. Dzięki temu Czeska Inspekcja Szkolna wydelegowała mnie do grupy robo-

czej przy Ministerstwie Szkolnictwa zajmującej się m.in. sprawami mniejszości narodowych. Pracuję tam od jesieni 2007 roku. Dzięki pracy w szkolnictwie i w firmach prywatnych widziałem wiele problemów, z którymi boryka się społeczeństwo, dlatego w 1998 roku po raz pierwszy startowałem do Senatu RC jako kandydat niezależny, a w 2004 roku założyłem ruch polityczny – Ruch na Rzecz Ochotniczej Straży Pożarnej i Innych Ochotników (Hnutí na podporu dobrovolných hasičů a dalších dobrovolníků). (ep)

Najważniejsza na świecie

– Wiesz, jaka jest najważniejsza osoba na świecie? – zapytał Głosik Ludmiłkę. Ta zastanowiła się chwilę i odpowiedziała z wahaniem: – Pewnie jakiś prezydent albo generał. Głosik pokręcił przecząco głową: – Nie! Ale mogę ci podpowiedzieć. Na pewno znasz tę osobę. – Niemożliwe! – klóciła się Ludmiłka. – Ja nie znam żadnych wybitnych ludzi. Głosikowi zrobiło się żal Ludmiłki, która wciąż rozmyślała nad zagadką, dlatego dał jej jesz-

cze jedną podpowiedź: – A wiesz jaki teraz mamy miesiąc?

Kochani Czytelnicy! Wy na pewno wiecie, że najważniejsza osoba na świecie to... mama. To właśnie w maju obchodzi swoje święto, czyli Dzień Matki. W Republice Czeskiej przypada zawsze w drugą niedzielę maja, w Polsce obchodzi się ten dzień 26 maja. Zarówno w Polsce, jak i w Czechach po raz pierwszy obchodzono Dzień Matki w 1923 roku. Jednak począ-

ki tego święta sięgają XIX wieku. Wszystko zaczęło się w Stanach Zjednoczonych, gdzie najpierw w 1858 roku ogłoszono Dni Matczynej Pracy, w roku 1872 wprowadzono Dzień Matek dla Pokoju, a święto pod nazwą Dzień Matki obchodzi się tam od 1905 roku. Nie zapominajcie jednak, że w Polsce swoje święto ma również tata, któremu życzenia możemy złożyć 23 czerwca.

KROPKA

Listy do mamy

Piękne życzenia dla mam przestały nam dzieci z podstawówki w Jabłonkowie.

Miłość ogromna

O świecie, gdy oczy otwieram, mama nade mną jak słońce błyszczy. Tyle miłości i ciepła mogę od niej odebrać. Miłość na świecie jest ogromna. Cały świat miłością się kręci. Gdy mi smutno, mama miłością ogrzewa. Gdy nocą oczy zamykam, mama jak księżyc za mną do snów wchodzi. Gdy mi czegoś brakuje, mama przez mój pokój przechodzi jak kochane słońeczko. Ona ma klucz do mojego serca. Ona jest gwiazdą, która nad nami świeci i rozjaśnia zawsze noc. Ona ma serce czyste jak kryształ. To ona najlepiej rozbawi każdego. To nie jest sen, to rzeczywistość. To moja mama!

Maria Gazur, klasa 5

Razem gramy i tworzymy

Ty mnie kochałaś od samego początku, kiedy byłam jeszcze w Twoim brzuszku. Miłość nasza nie ma końca. Ona sięga do gwiazd i z powrotem. Mamo, jesteś aniołem, który każdy dzień nade mną czuwa. W snach spacerujesz ze mną po tęczy. W tej chwili nasze marzenia się łączą. Razem na lśniących skrzydełkach gramy i układamy przepiękne melodie. Te nuty są czystsze niż kryształ, są jak świeża przezroczysta woda. Kiedy na nią patrzę, oczy mi błyszczą i wyobrażam sobie Ciebie – moją wspaniałą, ukochaną mamusię.

Katarzyna Kluz, klasa 5

Dziękuję za śpiew

Dziękuję Ci, że mam właśnie Ciebie. Dziękuję za to, że śpiewałaś mi na dobranoc, czytałaś mi bajki przed snem, wybaczasz mi każde przewinienie i każdy błąd. Dziękuję Ci, że mogę być na tym świecie z Tobą, i że tak dobrze mnie wychowałaś. Nie wszystko wymieniłam, ale gdybym miała wymienić wszystko, za co chciałabym Ci podziękować, dziękowałabym cały rok. Mamusiu, Kocham Cię.

Magdalena Świerczková, klasa 5

KORESPONDENCJA

Turniej w tenisie stołowym

Miejskowe Koło PZKO w Skrzeczoni organizuje każdego roku dla uczniów Polskiej Szkoły Podstawowej w Lutyni Dolnej tradycyjny turniej w tenisie stołowym. W tym roku odbył się w sobotę 16 maja. Wszyscy zawodnicy byli zadowoleni. Słowa podziękowania należą się głównemu sędziemu, panu Z. Letocha, nauczyciel WF

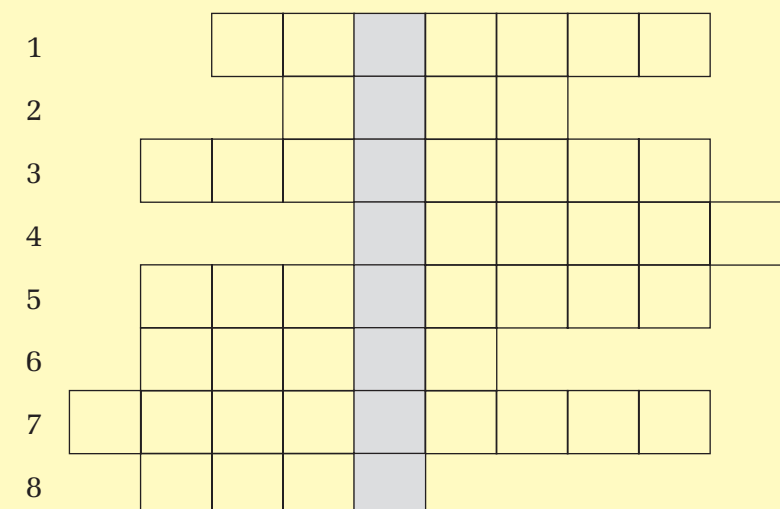

Uczestnicy turnieju (od lewej): P. Field, J. Mulka, B. Harabiš, M. Field, J. Gauszka, T. Klus i M. Jeżowicz.

KRZYŻÓWKA

W tym tygodniu przygotowaliśmy krzyżówkę ze „słodkim” hasłem. Jeśli je odgadniecie, przyslijcie nam do wtorku 2 czerwca rozwiązanie. Nagrodę za rozwiązanie poprzedniej krzyżówki otrzymuje Dominik Kalisz z klasy 3 ze Stonawy.

1. Jedna z wielu w pałacu 2. Nie lubi bociana 3. Najważniejszy człowiek w autobusie 4. Ciemne zwiastują deszcz 5. Z zębami do włosów 6. Czy stojąca, czy wisząca, najważniejsze, że świecąca 7. Dzięki niemu woda nie kapie z kranu 8. Królewskie krzesło.

Fot. ELŻBIETA PRZYCZKO

ANKIETA

Zanim dzieci z przedszkola w Gródku wyszły na scenę, żeby zatańczyć i zaśpiewać z okazji Dnia Matki, zapytałam kilkoro z nich, czego życzą mamie.

Adam Hajduk

Życzę, żeby się jej powodziło we wszystkich pra-

cach i żeby nie miała się czym martwić. Kocham mamę jak swoje serduszek.

Filip Jančík

Dam mojej mamie kwiatki na dzień mamy. Życzę jej dużo szczęścia i jeszcze więcej zdrowia. Za chwilę będziemy pokazy-

wać tańce i wierszyki dla naszych mam.

Janka Kaleta

Życzę mamie szczęścia i zdrowia. Teraz będę dla niej występować, mówić wierszyki i śpiewać, chyba mamie będzie się to podobać.

Fot. ELŻBIETA PRZYCZKO

Adam Bocek

Chcę jej życzyć szczęścia, zdrowia i żeby mnie tak kochała, jak ja ją Kocham. Życzę jej też, żeby miała dużo szczęścia i się uśmiechała, bo moja mama to moje najdroższe serduszek. (ep)

Dzień Matki w Gródku

W wielu naszych szkołach i przedszkolach dzieci pamiętają o swoich mamach i razem z nauczycielkami przygotowują dla nich specjalne występy albo życzenia. Tym razem postanowiłam odwiedzić Gródek, gdzie w ubiegły piątek w Domu PZKO dla swoich mam wystę-

powaly dzieci z polskiego przedszkola i szkoły. W programie znalazły się m.in. piosenki ludowe pochodzące z Gródku, przedstawienie dawnych dziecięcych zabaw, wierszyków, rymowanek i zagadek, parada przedszkolaków i, oczywiście, życzenia dla mam. KROPKA

Dla mam wystąpiły w Domu PZKO dzieci ze szkoły i przedszkola.

CZWARTEK 21 MAJA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 7.50 Leksykon PRL 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Przyjaciele z podwórka 9.00 Jedynekowe przedszkole 9.35 Lilli czarodziejka (s.) 10.00 Jak zostać ogrodnikiem 10.35 W-skersi 10.55 Marzenia do spełnienia 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.25 Europa bez międy 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? 14.00 Zagadki tamtych lat 14.30 My, wy, oni 15.00 Wiadomości 15.10 Ty zdecydujesz 15.20 Eerie Indiana, czyli Dziwne Miasteczko 15.55 Moda na sukces (s.) 16.45 Celownik 17.00 Teleexpress 17.20 Rozmowa Jedynki 17.35 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Kochaj sąsiada swego (film kanad.) 22.00 Sprawa dla reportera 22.45 Pryzmat 23.30 Trójkąt (film kopr.) 0.55 Łossskot! 1.25 Idealne zniknięcie (film kanad.).

TVP 2

6.15 Kacper (s.) 7.15 Niezłomni 7.25 Festiwal Piosenki Zaczarowanej 7.35 M jak miłość (s.) 8.30 Pytanie na śniadanie 10.45 Sylwetki tancerzy 10.46 Święta wojna 11.15 Kocham cię, Polsko 11.20 Nowe przygody Flippera (s.) 12.05 Magnum (s.) 13.00 Dzieci Buddy (film niem.) 13.35 Koło fortuny 14.05 M.A.S.H. 14.35 Złotopolscy (s.) 15.40 Dzieciaki górą (teleturniej) 16.30 Córki McLeoda (s.) 17.15 Magazyn Ekstraklasy - Szybka piłka 17.16 Kontakt 17.50 Sylwetki tancerzy 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.05 Jeden z dziesięciu 19.35 Wojciech Cejrowski bosso przez świat 20.00 Sylwetki tancerzy 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 Dr House (s.) 22.35 Pitbull 23.30 997 (mag.) 0.10 Tama - tragedia w Vajont (film kopr.) 2.15 Ręce Che Guevary (film franc.).

TV KATOWICE

5.56 Info poranek 7.45 Aktualności 7.50 Historia zapisana w lasach 8.01 Gość poranka 8.17 Przegląd portali internetowych 8.25 Przegląd prasy 8.35 Info poranek 8.45 Na co dzień 9.00 Transmisja obrad Sejmu 16.00 Rozmowa dnia 16.15 Biznes 17.00 C.U.D. zdrowia 17.10 TV Katowice

KOCHAJ SĄSIADA SWEGO

Thriller, 100 minut, Kanada 2006
TVP 1, czwartek 21. 5., godz. 20.20

Reżyseria: Paul Schneider
Występują: Alexandra Paul, Shannon Lawson, Gary Hudson, Ksenia Solo, Rod Crawford, John Bourgeois, Michelle Killoran

Pewnego dnia do mieszkania Laury Benson włamują się złodzieje. Choć kobieta wychodzi cało z opresji, nie potrafi pozbyć się obsesyjnego strachu. Jej mąż decyduje więc, że rodzina zamieszka w spokojniejszej okolicy. Bensonowie przeprowadzają się do strzeżonego osiedla. W domku otoczonym równymi trawnikami i wysprzątanymi ulicami Laura odżywa. Zaprzyjaźnia się też z energiczną sąsiadką, która wzbudza zaufanie Jima. Mężczyzna wyprawia Janice powód ich przeprowadzki, a szykując się do podróży służbowej, prosi sąsiadkę o opiekę nad rodziną.

KARMAZYNOWY PRZYPLYW

Sensacyjny, 125 minut, USA 1995
TVP 1, piątek 22. 5., godz. 20.20
Reżyseria: Tony Scott
Występują: Denzel Washington, Gene Hackman, Matt Craven, George Dzundza, Viggo Mortensen, James Gandolfini, Rocky Carroll

W Rosji doszło do rebelii. Amerykańska atomowa łódź podwodna „Alabama” pod dowództwem kapitana Ramseya i pierwszego oficera Rona Huntera zostaje wysłana z misją. W razie konieczności jednostka ma wystrzelić pocisk nuklearny, uprzedzając atak rebeliantów. Gdy konflikt się nasila, dowódca otrzymuje rozkaz odpalenia głowic jądrowych. Łączność z dowództwem zostaje przerwana. Kapitan jest zdecydowany wykonać rozkaz. Jego zastępca chce go powstrzymać, dopóki nie uda się odzyskać łączności z krajem. Atak może wywołać III wojnę światową.

zaprasza 18.00 Aktualności 18.45 Nasz reportaż 19.00 Uwaga! Weekend! Informator kulturalny 19.55 TV Katowice zaprasza 20.10 Minęła 20-ta 21.07 Telekurier bliżej ciebie 21.45 Aktualności 22.15 Plus minus 23.00 Sportowy wieczór 0.4 Rozbroić bombę nuklearną 0.52 Minęła 20-ta 1.36 Telekurier bliżej ciebie.

POLSAT

6.00 Żar młodości (s.) 7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Świat według Kiepskich (s.) 9.00 Rodzina zastępcza 10.05 Miodowe lata (s.) 11.00 Malanowski i Partnerzy (s.) 11.30 Samo życie 12.00 Gra wstępna (teleturniej) 13.00 Tajemniczy element (film kopr.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Świat według Kiepskich (s.) 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Ostry dyżur (film USA) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie 20.00 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (s.) 21.00 Moment prawdy 22.05 Tylko miłość (s.) 23.05 Z Archiwum X (s.) 1.05 Akademia seksu 2.00 Nagroda gwarantowana.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Błękitna parada (film USA) 10.55 Jiří Mahen (dok.) 11.20 Recital Marii Rottrovej 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Spoty wyborcze 14.45 Potyczki Amy (s.) 15.25 Zadeptane projekty (cykl dok.) 15.45 Złote rączki 16.00 Meduza (lista przeb.) 16.30 Zaczarowane przedszkole 17.00 AZ-kwiz 17.25 Stop 17.30 Mieszkać - to sztuka (mag.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czarne owce (pr. publ.) 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Herkules Poirot: Zło czai się wszędzie (film br.) 21.50 Talk-show M. Jilkovej 22.35 Poker (mag.) 23.05 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy na Milion 23.10 Deadwood (s.) 0.00 Na moll (pr. muz.) 0.45 Hotel Babylon (s.) 1.40 Piątka w Pomarańczy 2.05 Wiadomości regionalne.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10 Lotniskowiec Enterprise (cykl dok.) 10.05 Życia niezwykajne (s.)

dok.) 11.00 Transmisja Mszy św. 12.10 Pogotowie kulinarne (mag.) 12.35 Czarne owce (pr. publ.) 12.50 Czech w Tajlandii (dok.) 13.25 Bajka 14.30 Labirynt 15.00 Kamera na szlaku 15.30 Świat na torach (mag.) 15.50 Królestwo dzikiej natury (pr. cykl.) 16.15 Pryzmat (mag.) 16.40 1000 lat czeskiego myślistwa (cykl dok.) 17.10 Serce gdzie indziej (film wł.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.05 Game Page (mag.) 19.30 Retro (mag.) 20.00 Wymarzony kraj (dok.) 21.00 Historie.eu (mag.) 21.50 Zadeptane projekty (cykl dok.) 22.10 Rodzinny skarb (cykl dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.10 Berlin, plac Aleksandra (s.) 0.10 The Thick of It (s.) 0.40 Ajurweda (dok.) 2.25 Film point (op. film.).

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Zorro: Miecz i róża (s.) 9.25 Dziwna para II (film USA) 11.20 Bez śladu (s.) 12.15 Komisarz Rex (s.) 13.10 Lenssen i spółka (s.) 13.40 Świat według Bundych (s.) 14.10 Kobra 11 (s.) 15.10 Gwiazdne wrota (s.) 16.05 Las Vegas: Casino (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 Wzór (s.) 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przyrodnia w różnym ogrodzie (s.) 21.20 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (s.) 22.15 Prawo i porządek: Sekcja specjalna (s.) 23.10 Najemnicy (film kopr.) 1.05 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 2.10 Pr. rozrywkowy.

PRIMA

6.35 Laboratorium Dextera (s. anim.) 7.10 Oggy i karaluchy (s. anim.) 7.20 Tom & Jerry (s. anim.) 7.45 Reba (s.) 8.10 Przyjaciele (s.) 8.40 M.A.S.H. (s.) 9.15 Renegat (s.) 10.10 Sprawa dla Sam (s.) 11.05 To morderstwo, napisała (s.) 12.05 Jordan (s.) 13.00 Reba (s.) 13.30 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 14.00 Czarodziejki (s.) 14.55 Gotowe na wszystko (s.) 15.50 Oczyma miłości (film niem.) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 5 kontra 5 - pojedynek drużyn (kwiz-show) 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Przyjaciele (s.) 20.00 Bardzo kruche związki (s.) 21.20 Magazyn o czechkiej gastronomii 22.25 Chirurdzy (s.) 23.25 Instykt mordercy (s.) 0.20 Morderstwa w Kitzbuhel (s.) 1.10 Zadzwoń do jasnowidza 2.55 W imię prawa (s.).

PIĄTEK 22 MAJA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Codzienne przypadki wesołej gromadki 9.00 Moliki książkowe 9.15 Detektyw Foyle 10.50 Marzenia do spełnienia 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Kurs na zysk 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.00 Bądź modna 15.00 Wiadomości 15.10 Ty zdecydujesz 15.20 Szkoda gadać 15.45 Smaki polskie 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Rozmowa Jedynki 17.35 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Karmazynowy przyływ (film USA) 22.25 Dynastia Tudorów (s.) 23.30 Wojna 1.40 Notacje - Jerzy Jarocki.

TVP 2

5.45 Złotopolscy (s.) 6.40 Dziwne przygody koziołka Matołka (s. anim.) 7.20 Festiwal Piosenki Zaczarowanej 7.35 M jak miłość (s.) 8.30 Pytanie na śniadanie 10.50 Sylwetki tancerzy 10.51 Zaginiony świat 12.30 Magazyn Ekstraklasy 12.35 Wyznania... Handlowcy 13.05 Koło fortuny 13.40 M.A.S.H. (s.) 14.10 Rajskie kli-

maty 14.40 Wojna domowa - Ciężkie jest życie 15.15 Kocham cię, Polsko 15.20 Tak to leciało! 16.15 Uważaj na kioskarza 16.45 Kabaretowy Klub Kanapowy - Kabaret DNO 17.40 Sylwetki tancerzy 17.45 Magazyn Ekstraklasy - Szybka piłka 17.50 Hit Generator Mix - Prezentacje 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.00 Sylwetki tancerzy 19.05 Dzieciaki górą (teleturniej) 20.00 Kocham cię, Polsko - Rozgrzewka 20.10 Na dobre i na złe 21.10 Kocham cię, Polsko 22.40 Hit Generator 23.45 Mężczyzna moich marzeń (film kopr.).

TV KATOWICE

5.56 Info poranek 7.45 Aktualności 7.50 Pomysł na weekend 8.01 Gość poranka 8.17 Przegląd portali internetowych 8.35 Info poranek 8.45 Tygodnik regionalny 9.00 Transmisja obrad Sejmu 16.00 Rozmowa dnia 16.15 Biznes 16.45 Aktualności 16.50 Kronika miejska - Chorzów 16.55 Grand Prix Jasnej Góry 18.00 Aktualności 18.45 Pomysł na weekend 18.55 Tygodnik regionalny 19.25 Mam świętą pracę 19.40 Wokół nas 19.55 TV Katowice zaprasza 20.10 Forum 21.07 Telekurier bliżej ciebie 21.45 Aktualności 22.15 Plus minus 23.00 Sportowy wieczór 0.00 Amerykański czek bez pokrycia (film USA) 0.53 Forum 1.33 Telekurier bliżej ciebie 2.16 Plus minus 2.29 Telewizja objazdowa.

POLSAT

6.00 Żar młodości (s.) 7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Świat według Kiepskich (s.) 9.00 Rodzina zastępcza 10.10 Miodowe lata (s.) 11.00 Malanowski i Partnerzy (s.) 11.30 Samo życie 12.00 Warsaw Open 2009 - Półfinał 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Świat według Kiepskich (s.) 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Ostry dyżur 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie 20.00 Mama na obcasach (film USA) 22.40 Daredevil (film USA) 0.50 Królestwo demonów (film bryt.) 3.35 Nagroda gwarantowana.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Ballada o koniu (dok.) 9.20 Światło w ciemnościach (dok.) 9.55 Rodzina Lichtenštejnów (dok.) 10.20 Piękno europej-

MAMA NA OBCASACH

Komedia, 160 minut, USA 2004
Polsat, piątek 22. 5., godz. 20.00
Reżyseria: Garry Marshall
Występują: Kate Hudson, John Corbett, Joan Cusack, Hayden Panettiere, Spencer Breslin, Abigail Breslin, Helen Mirren

Helen Harris wieździe żywot modelki, której jedyną troską są pokazy mody i imprezy z udziałem nowojorskiej elity. Pewnego dnia ma miejsce tragedia. Jej siostra i szwagier giną w wypadku samochodowym, osiercając trójkę dzieci. Ku zaskoczeniu Helen obowiązek opieki nad 15-letnią Audrey, 10-letnim Kennym i 5-letnią Sarah przypada właśnie jej. Ambitnie podchodzi do zadania i zamierza wszystkim udowodnić, że potrafi być odpowiedzialną mamą. Pomocną dłoń wyciąga do niej starsza siostra i bardzo miły pastor Dan Parker.

skich wybrzeży 10.25 Muzyka dęta (mag.) 11.00 Kolory życia (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Spoty wyborcze 14.45 Królowie (dok.) 14.55 Hau! (s.) 15.25 Tajemnica zamku Czarna Róża (s.) 15.45 Świat Elmo (s. anim.) 16.00 Długa podróż do domu (s. anim.) 16.25 Labirynt 17.00 Za szkołę (kwiz) 17.30 Gusta i guściki (mag.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Białe owce (pr. publ.) 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Ranczo pod Zieloną Siódmką (s.) 20.55 13. komnata V. Vydry 21.30 Talk-show Jana Krausa 22.15 Seks w wielkim mieście (s.) 22.50 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy na Milion 22.55 Zaczyna się od pocałunku (film USA) 0.30 Wszystko party (talk-show) 1.15 Wiadomości regionalne 2.30 Regiony TVC24.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10 Na tropie (mag. krym.) 9.35 Eksperyment 10.05 Nieznani bohaterowie (cykl dok.) 10.35 Teatr amatorski (dok.) 11.00 Pod pokrywką (mag.) 11.35 AZ-kwiz 12.00 Mieszkać - to sztuka (mag.) 12.25 Czarne owce (pr. publ.) 12.40 Ten nasz czeski charakter 13.05 Na pływalni z Evą Jiříčną (talk-show) 13.30 Meduza (lista przeb.) 13.55 Złote rączki 14.15 Była sobie planeta (cykl dok.) 14.45 Sportowcy świata: LIO Barcelona 1992 (cykl dok.) 15.45 Kwartet (mag.) 16.10 Kawalek drewna z drzewa (cykl dok.) 16.30 Witamy w Tate Modern Gallery (cykl dok.) 16.35 Rodzina i ja 16.55 Białe miejsca 17.10 Rozejrzyj się, człowieku! (cykl dok.) 17.30 72 imiona czechkiej historii (cykl dok.) 17.45 Czy mnie zechcecie? 18.00 City Folk - Barcelona, 2007 18.25 Kosmopolis - wyd. spec. (mag.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.05 Magazyn Ligi Mistrzów 19.30 Hau! (s.) 20.00 Cudowna planeta: Tygrys (cykl dok.) 20.55 Nordost (przedstawienie teatralne) 22.10 Dokument o festiwalu muzycznym Kutná Hora 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.10 Technicy-magicy (s.) 23.35 TV Bonsai... z Janem Kačerem 23.55 Gorodok 0.20 Obrazy, słowa i sumienie (dok.) 1.15 Wymarzony kraj (dok.) 2.15 Przygody nauki i techniki.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Zorro: Miecz i róża (s.) 9.30 Julie Lescaut (s.) 11.20 Bez śladu (s.) 12.15 Komisarz Rex (s.) 13.10 Lenssen i spółka (s.) 13.40 Świat według Bundych (s.) 14.10 Kobra 11 (s.) 15.10 Gwiazdne wrota (s.) 16.05 Las Vegas: Casino (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 Wzór (s.) 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Dziś 13, jutro 30 (film USA) 22.00 Śmierć nadejdzie jutro (film USA-br.) 0.30 Okup (film niem.) 2.25 Tabu.

PRIMA

6.35 Laboratorium Dextera (s. anim.) 7.10 Oggy i karaluchy (s. anim.) 7.20 Tom & Jerry (s. anim.) 7.45 Reba (s.) 8.10 Przyjaciele (s.) 8.40 M.A.S.H. (s.) 9.15 Renegat (s.) 10.10 Sprawa dla Sam (s.) 11.05 To morderstwo, napisała (s.) 12.05 Jordan (s.) 13.00 Reba (s.) 13.30 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 14.00 Czarodziejki (s.) 14.55 Gotowe na wszystko (s.) 15.55 Szczęśliwy przypadek (film niem.) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 5 kontra 5 - Pojedynek drużyn (kwiz-show) 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Przyjaciele (s.) 20.00 Nie lekceważyc blondynek! (kwiz-show) 21.20 Teoria spisku (film USA) 0.00 Mucha (film USA) 1.50 Zadzwoń do jasnowidza.

WSPOMNIENIA

Mijają lata, a pamięć o Tobie żyje i do nas powraca.

Dnia 22 maja 2009 obchodziłaby 100. urodziny

śp. NATALIA KUCZEROWA

z Suchej Górnej. O chwilę wspomnień prosi syn Bronisław z całą rodziną. AD-056

Jutro obchodziłaby swoje 80. urodziny

śp. MAŁGORZATA SIEDLACZEK

z Wędryni. We wrześniu minie pięta rocznica Jej odejścia. O chwilę wspomnień proszą tych, którzy ją znali, najbliżsi. GL-315

NEKROLOGI

W głębokim żalu pogrążeni podajemy wszystkim przyjaciółom i znajomym smutną wiadomość, że dnia 19. 5. 2009 zmarła nasza Kochana Żona, Mama, Siostra, Teściowa, Babcia i Ciocia

śp. HELENA BOLKOWA

z Cierlicka. Pogrzeb naszej Drogiej Zmarłej odbędzie się w poniedziałek 25. 5. 2009 o godz. 14.00 z sali obrzędów w Cierlicku. W smutku pogrążona rodzina. GL-316

Politycznego Wspólnota-Együttélés-Coexistencia (COEX). Prezentacja delegatów od godz. 11.30, początek obrad o godz. 12.30. W programie m.in. przyjęcie nowego programu wyborczego na okres 5/2009 - 4/2011 i wybory centralnych organów Ruchu.

KARWINA-FRYSZTAT - MK PZKO zaprasza na uroczystość Dnia Matki 23. 5. o godz. 16.00. Występuje frysztańskie przedszkole i chór Hejnał-Echo.

NIEBORY - MK PZKO zaprasza na 56. Dzień Oszeldy 30. 5. od godz. 14.30 w Domu PZKO. W programie m.in. koncert orkiestry dętej „Jablunkovanka”, występ zespołów folklorystycznych „Śmiłowice” i „Oldrzychowice”, „Gimnasty” z Wędryni. Wieczorem koncert kapeli funk-pop-rockowej Folkoperacja. Do tańca przygrywa Bartnicki.

▲ MK PZKO Niebory, ZG PZKO i redakcja miesięcznika „Zwrot” zapraszają na poprzedzającą Dzień Oszeldy „Szyndzielnię Zwrotu” - seminarium historyczne 21. 5. o godz. 17.00 do Domu PZKO. W programie: „Region trzyniecki przed stu laty” - dr Stanisław Zahradnik, „Koncepcja literackiej sylwetki Pawła Oszeldy” - Kazimierz Kaszper, „Refleksje znad Kroniki Szkolnej z Nieborów” - Halina Szczotka, koncert kapeli „Wałasi” z Istebnej.

WĘDRYŃIA - Klub Seniora MK PZKO informuje, że autobus na wycieczkę do Wisły-Ochodziej 26. 5. odjeżdża od Czytelnicy o godz. 8.00, z Wędryni-Czornowskiego o godz. 8.05.

KLUB 99 - Spotyka się 25. 5. o godz. 10.00 na grodzisku w Lesznej.

PTTS „BŚ” - Informuje, że odjazd na wycieczkę Morawka - Uspojka - Okrouhlice - M. Połom - Sałajka jest 26. 5. o godz. 8.38 pociągiem z Cz. Cieszyna do Dobrej, następnie autobusem z Dobrej o godz. 9.21 kierunek Morawka. Na trasie nie ma schroniska. Szczegółowe informacje na <http://www.ptts-beskidslaski.cz>.

▲ informuje o godzinach odjazdu autobusu na wycieczkę do Muzeum Zamkowego w Pszczynie w sobotę 23. 5. Karwiną godz. 7.00, Czeski Cieszyn - szkoła rolnicza godz. 7.25, Trzyniec - dworzec kolejowy godz. 7.40. Prosimy zabrać dowody osobiste oraz zlotówki; w autobusie będzie przeprowadzona dodatkowa zbiórka po 2 złote od osoby na opłacenie przewodnika po zamku. Informacje tel.: 558 350 739 albo 732 440 496.

PTTS „BŚ” i PTTK „Ondraszek” - Zapraszają miłośników kolarstwa i historii Zaolzia na wycieczkę rowerową w niedzielę 24. 5. Start z dworca kolejowego w Karwinie o

godz. 9.30. Trasa: Karwiną - Stonawa - Kończyce - Dębowiec - Skoczów - Cieszyn. Inf.: 723 057 527.

STONAWA - Zarząd MK PZKO zaprasza na Dzień Matki 24. 5. o godz. 15.00 do Domu PZKO. W programie dzieci przedszkola i szkoły oraz „Kabaret” z Suchej Górnej.

PTM - Zaprasza na kolejne spotkanie 23. 5. o godz. 16.00 w Cierlicku w „Hájence” (obok stacji benzynowej). Program: smażenie jajecznicy.

CZ. CIESZYN-OSIEDLE - MK PZKO zaprasza na jajecznik 22. 5. o godz. 17.00 do ogrodu Szkoły Hotelowej przy ul. Frydeckiej.

OFERTY

ODKUPIĘ jakiegokolwiek antyki, meble, instrumenty muzyczne, zabawki, szkło, porcelanę, obrazy, wszystkie gatunki broni białej i palnej, zegary, zegarki kieszonkowe - mogą być i uszkodzone, stare pocztówki i zdjęcia. Również skupujemy złoto, brylanty - płacimy więcej niż jubiler - jakkolwiek punca. Płacimy gotówką. Dzwonić kiedykolwiek! Inf.: 608 374 432. GL-302

OFERTY PRACY

FIRMA Z CZESKIEGO CIESZYNA poszukuje osoby na miejsce sekretarki. Warunki zatrudnienia: wykształcenie średnie ekonomiczne, dobra znajomość języka polskiego, znajomość języka angielskiego na poziomie komunikatywnym. Kontakt: 602 727 638. GL-308

KONCERTY

BYSTRZYCA - Dyrekcja PSP im. S. Hadyny zaprasza na XI Koncert Majowy chórów szkolnych „Wiolinki” i „Crescendo” pt. „Rozśpiewam świat” 23. 5. o godz. 16.00 do sali gimnastycznej PSP w Bystrzycy. W programie występy: bystrzyckich chórów szkolnych, absolwentów chórów szkolnych oraz gości. Bilety na miejscu - dobrowolne datki.

WYSTAWY

WIELKA GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO: do 28. 6. wystawa „Kapliczki, krzyże a boży męk”. Czynna po-pt: 9-15.

MIEJSKI DOM KULTURY, galeria Mánesa: do 30. 6. wystawa „Pojdme zpátky do pohádky” - wystawa ekologicznych zabawek. Czynna po, śr, pt: 9-15; wt, czw: 9-19.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 14/3: do 31. 12. stała ekspozycja „Ratusz w Czeskim Cieszynie”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Hawierzowie, Dělnická 14**: do 30. 6. wystawa pt. „Chodźmy na ryby”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

KALKULATOR WALUTOWY

Kursy walut w kantorach z dnia 20. 5. 2009

	Cieszyn, ul. Zamkowa		Bielsko-Biała, ul. 11 listopada	
	kupno	sprzedaż	kupno	sprzedaż
CZK	0,162	0,164	0,158	0,166
EUR	4,340	4,450	4,270	4,420
USD	3,180	3,310	3,120	3,260
Czeski Cieszyn, „Billa”				
	kupno		sprzedaż	
PZL	5,962		6,268	
EUR	26,013		27,347	
USD	19,130		20,112	
(dc)				

Legenda połączona z prawdą historyczną

Dziś w Uniwersytecie Śląskim w Cieszynie rozpocznie się sesja historyczna poświęcona 300-leciu tolerancji na Śląsku Cieszyńskim oraz 300-leciu założenia kościoła Jezusowego. Zostanie na niej wygłoszonych ponad 20 wykładów. Czy to właściwy początek obchodów jubileuszu ewangelickiej świątyni? - *Pierwszym krokiem było otwarcie Muzeum Protestantyzmu. W piątek odbył się uroczysty koncert. Nie jest ważne, jakie wydarzenie rozpoczęło obchody, istotne jest, że zbliża się ich kulminacja - mówi ksiądz Janusz Sikora, proboszcz*

parafii ewangelicko-augsburskiej w Cieszynie.

Ta nastąpi już w sobotę. O godz. 9.00 na Zamku nastąpi, jak podkreśla pastor, połączenie legendy z prawdą historyczną. 24 maja 1709 roku do Cieszyna przybył hrabia Ludwik Jerzy Zinzendorf i na placu Kościelnym zatknął cesarski porzecz na znak zgody na budowę szkoły i kościoła. - *Legenda mówi, że z Zamku została wystrzelona kula armatnia. Dlatego początek uroczystości odbędzie się właśnie tam. Oddany zostanie strzał, przywitamy hrabiego Zinzendorfa. A następnie*

w korowodzie przejdziemy na plac Kościelny, gdzie powtórzymy wszystko to, co działo się 300 lat temu - opowiada ksiądz Janusz Sikora. Przygotowania do wielkiego jubileuszu trwały trzy lata. W tym czasie zostały odnowione elewacje na Placu Kościelnym, wydano 10 książek, w tym album o świątyni ewangelickiej. (wt)

W ramach jubileuszu otwarto Muzeum Protestantyzmu.

»Czantoria« wystąpi w Darkowie

Estrada Ludowa „Czantoria” z Ustronia, która w roku ubiegłym obchodziła 20-lecie swego istnienia, należy do reprezentacyjnych zespołów folklorystycznych. Zespół jest laureatem wielu nagród i wyróżnień. „Czantoria” dała już ponad 600 koncertów, występowała również w Niemczech, Włoszech, na Węgrzech, Słowacji, Litwie, Bułgarii i Czechach. Na trasie koncertowej zespołu stałe miejsce zajmuje Tydzień Kultury Beskidzkiej. Zespół z wysoką kulturą promuje pieśń, muzykę i tańce ziemi cieszyńskiej, jego ludowy repertuar cechuje spontaniczność i żywiołowość w odbiorze. Godnym podziwu jest fakt, iż „Czantoria” ciągle pozyskuje w swoje szeregi młode utalentowane osoby wnoszące świeży powiew młodości do zespołu. „Czantoria” wystąpi ze swoim bogatym programem w najbliższą niedzielę o godz. 15.00 na „Maju nad Olzą”, w parku zdrojowym w Karwinie-Darkowie. (jw)

Wkrótce Dzień Oszeldy

30 maja przy Domu PZKO w Nieborach odbędzie się tradycyjny Dzień Oszeldy. Na tej popularnej imprezie wystąpią w tym roku: dzieci z miejscowej polskiej szkoły i przedszkola, chóry „Zgoda” i „Godulan-Ropica”, orkiestra dęta Jablunkovanka, zespoły Oldrzychowice, Śmiłowice, Folkoperacja oraz Gimnasty z Wędryni. Warto jednak dodać, że „Oszeldówkę” poprzedzi w tym roku spotkanie w „Szyndzielni Zwrotu”, które organizują nieborowscy pezetkaowcy wspólnie z redakcją miesięcznika „Zwrot”. Odbędzie się ono - w formie seminarium historycznego - dziś (21 maja) o godz. 17.00, też w Domu PZKO w Nieborach. O regionie trzynieckim przed stu laty opowie historyk Stanisław Zahradnik, swoimi refleksjami znad kroniki szkolnej z Nieborów podzieli się Halina Sikora-Szczotka (kronikę będzie też można na miejscu pooglądać). Natomiast o sylwestro nieborowskiego rewolucjonisty - Pawła Oszeldy - w twórczości poety Pawła Kubisza opowie redaktor naczelny „Zwrotu”, Kazimierz Kaszper. Natomiast miłośników autentycznego folkloru zwiabi do Nieborów z pewnością kapela góralska Wałasi. Jak zapowiadają organizatorzy, pokłosiem „Szyndzielni” ma być okolicznościowa publikacja. (kor)

ROZMOWA Z ADAMEM MAŁYSZEM, JEDNYM Z NAJLEPSZYCH SKOCZKÓW NARCIARSKICH OSTATNICH LAT

Wakacje? To już przeszłość

Na otwarciu pierwszych na Śląsku Cieszyńskim boisk wybudowanych w ramach programu „Orlik” pojawił się skoczek narciarski – Adam Małysz. Zapytaliśmy go o wakacyjne plany, przygotowania do nowego sezonu oraz piłkę nożną.

Pana obecność na otwarciu boiska do piłki nożnej nie jest dziełem przypadku. Podobno jest pan najlepszym piłkarzem wśród polskich skoczków?

Za dużo powiedziane (śmiech). W piłkę rzeczywiście lubię grać, choć jest bardzo niebezpieczna dla skoczka – bardzo łatwo można nabawić się kontuzji. Dlatego po sezonie gram sporadycznie, więcej czasu spędzamy na siatkówce. Cieszę się, że to boisko powstało. Pamiętam jeszcze czasy, jak było wyłożone z kostek chodnikowych. To była tragedia. Można sobie było rozbić głowę. Z drugiej strony, nie było miejsc, gdzie moglibyśmy grać. Dlatego mnie osobiście cieszy, że takie obiekty, jak ten w Wiśle, w całej Polsce powstają. Mam nadzieję, że będzie ich coraz więcej.

To dopiero pierwszy „Orlik” w powiecie cieszyńskim. Ile powinno być takich nowoczesnych boisk?

Adam Małysz, najlepszy piłkarz wśród polskich skoczków narciarskich, testuje nowoczesne boisko w Wiśle.

Taki obiekt powinien być przy każdej szkole. Gdyby tak się stało, to nie tylko sport poszedłby do przodu, ale

także cała edukacja. W szkołach nie tylko ważne jest to, żeby siedzieć w ławkach, nadwyrażać kręgosłup

i kuć wiedzę do głowy, ale przede wszystkim zdrowie. Bądźmy szczerzy – bez tego zdrowia nikt do szkoły nie pójdzie. Dlatego lekcji wychowania fizycznego powinno być jak najwięcej. Najlepiej, żeby odbywały się na takich obiektach, jak ten przy Zespole Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich w Wiśle.

Jak pan przyjął wiadomość, że Chorzów nie będzie areną EURO 2012?

Byłem przekonany do końca, że w Krakowie i Chorzowie będą się odbywać mecze mistrzostw. To nie tylko ładne miasta, ale i piękne stadiony, przy których nie trzeba było dużo robić, żeby można na nich rozgrywać spotkania. Dobra wiadomość jest taka, że pomimo odrzucenia tych miast przez UEFA, te obiekty będą modernizowane. Może kiedyś uda się zorganizować na nich... mistrzostwa świata.

Jak przebiegają przygotowania do nowego sezonu 2009/2010?

W tym tygodniu już jesteśmy w Skandynawii na pierwszych testach kondycyjnych, a zaraz potem zaczynamy właściwe przygotowania. I tak już będzie do jesieni. Fajnie, że mamy w Szczyrku i Wiśle nowe obiekty, na których możemy trenować. Zawsze było tylko Zakopane. Ja z tego miejsca nigdy nie zrezygnuję, bo tam są super obiekty, gdzie można spotkać wspaniałych ludzi, któ-

rzy przez całą karierę mi pomagali. Dzięki otwarciu skoczni w Szczyrku i Wiśle, będziemy mieć trzy duże i średnie skocznie, na których będzie można trenować, bez konieczności podróży po całym świecie.

Puchar świata w Malince – mówi się o tym, odkąd skocznia została oddana do użytku. Kiedy, pana zdaniem, jest szansa na organizację Pucharu Świata odbywającego się w Zakopanem, tam jest kolebka naszych skoków. Impreza jest co roku chwalona. Mam nadzieję, że w przyszłości do stolicy Tatr dołączą Szczyrk i Wisła. Nie chciałbym jednak żadnych podziałów na Beskid i Tatry. Musimy walczyć o skoki jako Polska, a nie poszczególne miejscowości.

Skocznia jest super. Wiem, że Puchar Kontynentalny, który się odbył w Malince, był bardzo chwalony. Takich zawodów musi się jednak odbywać coraz więcej, najlepiej rangi międzynarodowej, żeby uczyć się organizacji. Puchar Świata odbywa się w Zakopanem, tam jest kolebka naszych skoków. Impreza jest co roku chwalona. Mam nadzieję, że w przyszłości do stolicy Tatr dołączą Szczyrk i Wisła. Nie chciałbym jednak żadnych podziałów na Beskid i Tatry. Musimy walczyć o skoki jako Polska, a nie poszczególne miejscowości.

A co z wakacjami?

O wakacjach mogę mówić w czasie przeszłym. Spędziłem je w domu, odpoczywałem, zajmowałem się trochę budową domu. Na szczęście trener przygotował mi jeszcze czas, który może nie będzie do końca zupełną łabą, ale, dzięki lekkim treningom, będę mógł trochę odpocząć.

Rozmawiał: TOMASZ WOLFF

POD PRYSZNICEM

5 gramów głupoty

Jak daleko sięga ludzka głupota? Widocznie daleko, o czym przekonał nas czeski piłkarz Roman Bednář na usługach West Bromwich Albion. Przyłapano go przez brytyjskich paparazzi na gorącym uczynku, podczas zakupu pięciu gramów kokainy, włączył się do rywalizacji o miano „kretyna roku”. Piłkarz, który zagrał już także w barwach reprezentacji RC, może pożegnać się z karierą. Bednář tłumaczył się tym, że narkotyki kupował na zlecenie kumpła, a nie w celach prywatnych. To kolejny dowód na to, że kopanie w piłkę może być zabójcze dla mózgu, zwłaszcza dla osób o ograniczonej wyobraźni. Narkotyki pogrzebały karierę niejednego utalentowanego sportowca. I nie tylko znanych piłkarzy, którzy są najbardziej na oczach środków masowego przekazu. Wystarczy wspomnieć, jak łatwo zmarnował swój talent niemiecki kolarz Jan Ullrich, kokaina była też ulubienicą Włocha Marco Pantaniego (doprowadziła go zresztą do grobu), czy szwedzkiego tenisisty Matsa Wilandera. I to tylko kilka przykładów. Bednář wyróżnia to, że dopiero rozpoczynał ciekawie zapowiadając się karierą sportową. Marzył nawet o grze w słynnym Manchesterze United. Teraz pozostanie mu już tylko zabawa na playstation, w lepszym przypadku sięgnie po niego ktoś z futbolowego marginesu. Liga albańska byłaby dla niego świetnym azylem. (jb)

ECHA PIŁKARSKIEGO WEEKENDU W I A KLASIE

Blamaż Śmiłowic w Bruszperku

DZIEĆMOROWICE 3:0
BYSTRZYCA (0:0)

Bramki: Matušík, Punčochář, Špička. Dziećmorowice: Chlebek – Bartečko, Kněžík, Novák, Ligocký – Schimke, Matušík (80. Žáček), Martinček (46. Špička), Maleňák, J. Czyž – Kozubík (46. Punčochář). Bystrzyca: Cymorek – Vávra, P. Zbončák, Bauman (35. Lorenzini), Škarka – Szturc, Szuscik, Oborný – Rusz, A. Kluz.

Elektrycy w pierwszej połowie zagraли tylko z jednym napastnikiem, co, jeżeli wziąć pod uwagę dobrze poukładaną bystrzycką defensywę, nie było dobrym pomysłem. Sukces odniosło dopiero klasyczne, nowoczesne ustawienie z dwójką napastników, na które zdecydował się trener Petr Czyž po zmianie stron. Bystrzyczanie w drugiej połowie tylko z największym trudem powstrzymywali akcje oskrzydłujące w wykonaniu gospodarzy. Na 1:0 trafił z dobitki Matušík, na 2:0 w 63. minucie głową Punčochář po idealnej centrze Schimkego. Wszędobylski Punčochář ze świeżym zapasem sił wypracował też trzeciego gola, dogrywając piłkę do niepilnowanego Špički. Podopieczni trenera Dušana Zbončáka zagrażali bramce gospodarzy sporadycznie, przeważnie po stałych fragmentach gry.

BRUSZPERK 5:0
ŚMIŁOWICE (2:0)

Bramki: P. Machálek 2, Z. Pavlas, Deml, Krupník. Śmiłowice: Lysek – Bolf (46. Smolka), J. Topiarz, Pindor, Mich. Szuscik – Červený, Cie-

slar (44. M. Sikora), Ligocki, Bartečeks – Noga, Máj.

W szóstej lidze są dużo gorsze zespoły od dwunastego w tabeli Bruszperka, walczącego trochę niezastudzenie o zachowanie bytu w tej klasie rozrywkowej. Wysiłek w to włożony przyniósł jednak w weekend spodziewane efekty. Śmiłowiczanie pogodzeni z faktem, że lidera tabeli z Czeladnej już nie dogonią, kompletnie zlekceważyli rywala. Goście od 25. minuty przegrywali 0:1, na 2:0 dla Bruszperka strzelił z 25 m Pavlas. Druga odsłona była w wykonaniu faworyta jeszcze gorsza.

LICHNOW 2:4
STONAWA (1:0)

Bramki: Neckář, Beneš – Šurin, Loder, Franc, Minárik. Stonawa: Glogár – Špinar, Minárik (90. Skoč), Hovůrka, Franc – Petruňa, Geršl, Šurin, Szczygiel – Loder, Skáceliř (55. Čamaj).

Walczący o uratowanie szóstej skóry piłkarze Stonawy o mały włos nie przegrali z outsiderem z Lichnowa. Gospodarze cały zasób sił wyczerpali w pierwszej połowie, to było jedyne szczęście dla słabo grającej Stonawy. Ekipa Vojtěcha Minárika strzeliła w drugiej odsłonie cztery bramki, sięgając po wygraną, ale styl gry pozostawiał wiele do życzenia.

LUTYNIA DOLNA 2:2
RASZKOWICE (1:1)

Bramki: Figura, Čief – Kacíř 2. Lutynia Dolna: Kubala – Zuček, Matys, Čief, Hanusek – Figura, Posel, Habrda (60. Osička), Tvrđý – P. Vanečko, J. Vanečko.

Pod wodzą trenera Pavla Juřenčáka piłkarze Sokola Lutynia Dolna pokazują tej wiosny atrakcyjny futbol, graczom brakuje tylko zimnej krwi w końcówkach. Potwierdziło się to także w pojedynku z Raszkowicami, w którym Posel przy stanie 1:2 zmarnował „jedenastkę”, już siódma w tym sezonie! Goście wyszli na prowadzenie w 5. minucie, wyrównał cztery minuty później Figura, trafiając ostro z dystansu. Kacíř – autor pierwszej bramki przyjezdnych – w 76. minucie przepięknym strzałem z 25 m poprawił na 1:2. Remis uratował dla gospodarzy zmiennik Osička, który w 80. minucie uciekł lewą flanką i dośrodkował w pole karne wprost na głowę Čiefa.

SUCHA GÓRNA 5:0
LIBHOŠŤ (2:0)

Bramki: Příborský, Jeziorski, Janovský, Przywara, Beránek. Sucha G.: Gradek – Firla, Nový, Čermák, Osička – Horvát (70. Barát), Janovský, Jeziorski, Przywara – Kaleta (78. Mahut), Příborský (62. Beránek).

Górnosuszenie, którym przed rundą wiosenną wrócono spadek do niższej klasy rozrywkowej, grają o klasę lepiej, niż w rundzie jesiennej, i co najważniejsze – zdobywają cenne punkty. Pokonanie grającego pasywnie zespołu FC Libhošť było stosunkowo łatwym zadaniem. Premierowego gola w barwach Suchej zdobył Przywara, który w 73. minucie z dośrodkowania Firla trafił na 4:0.

Lokaty: 1. Czeladna 56, 2. Dziećmorowice 44, 3. Śmiłowice 41, ... 7. Bystrzyca 29, 8. Lutynia D. 28, 9. Sucha G. 28, 10. Stonawa 27 pkt.

JANUSZ BITTMAR

W SKRÓCIE

■ **JELEŃ W „11” KOLEJKI.** Ireneusz Jeleń, który za ostatni mecz w barwach Auxerre otrzymał notę 8 (skala 1-10) od dziennikarzy „L'Equipe”, znalazł się także w „jedenastce” 36. kolejki francuskiej Ligue 1. Polski napastnik strzelił w meczu z PSG (2:1) piękną bramkę, pokonując golkipera paryżan strzałem z linii końcowej boiska.

■ **MEMORIAL KAROLA SZOTKOWSKIEGO.** Václav Bítala z klubu Olymp Praga został zwycięzcą tradycyjnego Memoriału Karola Szotkowskiego w Jabłonkowie. W biegu, który zważył do Jabłonkowa przeszło 100 zawodników z RC, Polski i Słowacji, powodziło się także Zaoziakom. W kategorii ponad 45 lat triumfował Roman Słowiozeczek z Jabłonkowa, wyprzedzając w bezpośredniej rywalizacji Władysława Martynka (SKI Mosty).

■ **MEDAL PO SZEŚCIU LATACH.** Męska sztafeta 4x400 m po sześciu latach została brązowym medalistą halowych MŚ z Birmingham (2003). Po dyskwalifikacji przez IAAF Amerykanów, Polacy przesunęli się z czwartego na trzecie miejsce. Biało-czerwoni na metę przybiegli z wynikiem 3:06,61 na czwartej pozycji. Wyprzedzili ich wówczas Amerykanie, Jamajczycy i Brytyjczycy. W składzie USA znalazł się Jerome Young, który dwukrotnie w 1999 i 2004 roku został przyłapano na stosowaniu niedozwolonego środka EPO. Z tego względu IAAF postanowiła pozbawić zwycięzców złotego medalu, a tym samym polska ekipa: Rafał Wieruszewski, Grzegorz Zajaczkowski, Marcin Marciniszyn i Marek Pławgo, po sześciu latach otrzyma brązowe krawki. (jb)